

Arrangementskalender forår:

Søndag den 27. januar	Hyggeeftermiddag
Tirsdag den 26. marts	Kør selv tur til Tekstmuseet Herning
Onsdag den 15. maj	Generalforsamling
Lørdag den 22. juni	Kør selv tur til Horsens og Juelsminde

Messer

1. - 3. februar	Antikmesse i Viborg
17. februar	Horsens , Lindqvist antik markeder (<i>se flere www.antikogtrend.dk</i>),
30. marts	Stumpmarked Herning

FORANTIK

Medlemsblad for Antik-Historisk Selskab

24

Forår

FORANTIK 24

Medlemsblad for Antik-Historisk Selskab

Sølystvej 45, 7620 Lemvig.
Tlf. 3165 1541 E-mail: jens.erik@stigaard.net

Hjemmeside: www.antikhistorie.dk

Tryk: www.reklamika.dk

CVR Nummer 0033556462

Bankforbindelse: Sparekassen Vendsyssel Reg. 9070 Konto 1625349725

MobilePay: 68758

Bestyrelse:

Kasserer: Jens Erik Stigaard, Sølystvej 45, 7620 Lemvig.
Tlf. 3165 1541 Mail: jens.erik@stigaard.net

Sekretær: Nina Bernth-Andersen, Lucernemarken 18, Resen, 7600 Struer.
Tlf. 9786 1911 Mail: iversen_andersen@hotmail.com

Redaktør: Lars Korshøj, Gl. Kirkevej 22, 7400 Herning.
Tlf. 9712 7328 og 6178 7003 Mail: b.l.korshoj@gmail.com

Kirsti Storinggaard, Tornskadevej 18, 7600 Struer.
Tlf. 9785 5051 Mail: kirsti2005@gmail.com

Carsten Bagger Nielsen, Strøget 37 1.-3, 7430 Ikast.
Tlf. 4046 6915 Mail: carsten.bagger@mvpb.net

Antik-Historisk Selskab er oprettet maj 2006 på initiativ af en række antikvitetsinteresserede mennesker i Midt- og Vestjylland. I selskabets vedtægter er anført, at selskabets virkeområde primært er det midt- og vestjyske område, og "Selskabets formål er inden for sit geografiske virkeområde gennem foredrag og kurser samt ved kulturelle og debatskabende arrangementer inden for den folkeoplysende ramme at formidle viden og udveksle erfaringer omkring antikviteter og den kulturhistorie, der er knyttet til disse. Derudover afvikles der ekskursioner med samme formål".

Nye medlemmer optages i selskabet ved henvendelse til et af bestyrelsens medlemmer. Det årlige kontingent udgør kr. 200.- for et fuldt medlemskab. I forbindelse med et fuldt medlemskab kan også optages associerede medlemmer til halvt kontingent – Associerede medlemmer har ikke stemmeret på generalforsamlingen, men deltager på lige fod med andre i selskabets arrangementer.

FORANTIK: ISSN 1902-5467 (Papir-udgaven)

FORANTIK: ISSN 1902-5483 (Online-udgaven)

Antik-Historisk Selskab indbyder til

**Kør selv tur til Tekstilmuseet, Vestergade 20, 7400 Herning
Den 26. marts 10.00 - 12.00**

Foredrag med ved en museumsinspektør: "Stilhistorisk udvikling i beklædning" Der arrangeres kaffe i pausen.
Tekstilindustrien har som ingen anden branche fimet det midtjyske område- og stadig gør det. På tekstilmuseet får vi indblik i en industri, som gennem tiden har givet folk over hele verden tøj på kroppen- identitet og udvikling i Midtjylland.

**Tilmelding senest 15. marts til: Nina Bernth-Andersen,
Tlf. 61610718, Mail: iversen_andersen@hotmail.com**

Antik-Historisk Selskab indbyder til

**kør-selv-tur til Horsens og Juelsminde
lørdag den 22. juni 2019.**

Vi skal besøge RUBO samlingerne hos Ruth og Boye Jensen, Rårup, Juelsminde, der gennem en lang årrække er været samlere. Boye har en meget stor samling af gammelt legetøj, bl.a. mange dele trælegetøj fra Legos begyndelse, og Ruth har en meget stor samling af æggebægre. Vi glæder os til at se samlingerne og høre Ruth og Boye fortælle.

Programmet er ikke færdigt, men vi regner med at mødes i Horsens kl. 10, hvor der findes store genbrugsbutikker med mulighed for gode fund, at spise frokost i Kaffehuset Åstrup, der er beliggende få kilometer fra Rårup, og derefter besøge RUBO samlingerne.

Indkaldelse til generalforsamling.

Der indkaldes hermed ifølge vedtægterne til ordinær generalforsamling i Antik-Historisk Selskab til afholdelse

onsdag den 15. maj 2019 kl. 19.00 i

Holstebro Aktivitetscenter, Danmarksgade 13, Holstebro.

Dagsorden

1. Valg af dirigent og sekretær for generalforsamlingen.
2. Bestyrelsen aflægger beretning om selskabets virksomhed i det forløbne år.
3. Kassereren fremlægger det reviderede regnskab.
4. Behandling af indkomne forslag.
5. Fastsættelse af kontingent.
6. Valg til bestyrelsen.
På valg er i år 3 medlemmer:
* Lars Korshøj
* Nina Bernth Andersen
* Kirsti Storinggaard
De øvrige bestyrelsesmedlemmer, som ikke er på valg er:
* Jens Erik Stigaard
* Carsten Bagger Nielsen
Valg af 2 suppleanter - på valg er:
* Finn Hansen
* Kathrine Jørgensen
7. Valg af revisor og revisorsuppleant.
* Anna-Lise Lisbjerg er p.t. revisor og
* Asger Andersen er revisorsuppleant
8. Eventuelt

Nærmere information og tilmeldingsfrist kommer senere, men afsæt allerede nu aftenen.

Bestyrelsen

Godt nytår i Antikhistorisk Selskab!

Vi vender et blad og nu siger kalenderen 2019.

Vi åbner året med afsæt i det gamle år, hvor et arrangement med Inger Thunbo slog tonen an for i år. Vi vil lave et stille fokus på det område i kunst og kunsthåndværksprodukter, der normalt hører kvinder til; nemlig broderier, tekstiler og håndarbejde.

Vi er udmærket klar over, at denne gren af kunstnerisk virke ofte har hørt til i hjemmet, kategoriseret som et af hjemmets sysler – et arbejde husmoderen eller husets øvrige kvinder tog op i stille aftener og fremstillede dekorative indslag på husholdningens bestand af sengelinned, bordduge af forskellig art, kjolekraver, manchetter... Ja listen er jo næsten uendelig af tilbehør til familiens medlemmer. Men igen hvilken kunst! Som en absolut amatør falder jeg igen og igen i svime over kaffebordduge, hækket nærmest af sytråd. Yndige broderier, monogrammer etc... på sengelinned, bordløbere, sengetæpper – der må have krævet endeløse timer med nål, tråd, brodergarn og hæklenål.

Vi sætter dette billede op i bladet som et smukt eksempel på den kleinkunst, som vi tænker på.

Et typisk husflids-arbejde fra en gudfrygtig kvinde i sognet. Der er brugt timer og atter timer på disse minutiøse sting, vendt i den rigtige vinkel, således at selv bogstavet træder frem i sin form. Teksten er selvfølgelig en hyldest til en vis Herre, typisk fra de religiøse skriftsteder i sen 1800-tal og frem ind i 1900 tallet. Men det kræver sin KVINDE, at skabe et stille undseeligt mesterværk af dygtighed og broderikunnen.

Vi følger op på denne kunnen i løbet af året. Ligeledes vil vi i de kommende numre skrive en tekst om det, vi ser som: det gode billede, den gode bygning, den smukke skulptur – alt sammen værker, der har beriget vores liv som beundrere af det gode håndværk, den gode kunst! God fornøjelse med det dette nummer.

Nina Bernth-Andersen

Antik Historisk Selskab
Arrangerer hyggeeftermiddag
søndag den 27. januar 2019 kl. 14.00
Resen Sognegård, Makhholmvej 3, Resen, 7600 Struer

Program:

Velkomst med en sang
Carsten Bagger medbringer harmonika og sange

Vi vil opfordre deltagerne til at medbringe, noget som de evt. samler på og har en viden om, og så kan de fortælle lidt om det.

Tre fra bestyrelsen vil starte op med at fortælle lidt om det, som de samler på.

- * Carsten Bagger vil fortælle om en af hans samlinger, Kellinghusen.
- * Nina Bernth-Andersen vil fortælle lidt om broderede puder
- * Kirsti E. Storinggaard vil fortælle lidt om Porsgrund Porcelæn

Kaffe og kage
Quiz

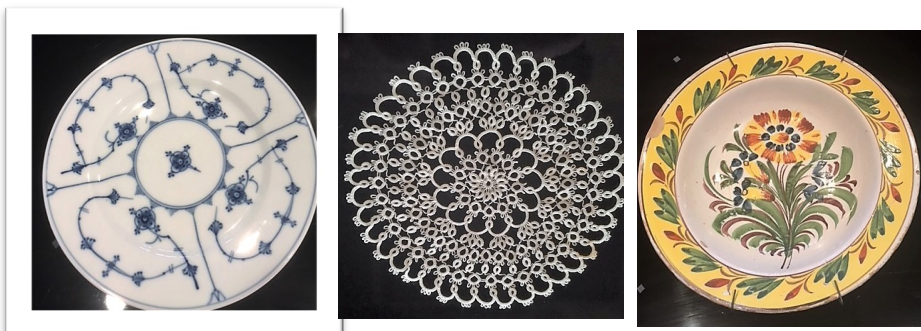
I bedes medbringe en finurlig ting, som skal bruges til en quiz, hvor alle så skal gætte, hvad de finurlige ting er?

VELKOMMEN!

Deltagelse i arrangementet koster kr. 60,00

Tilmelding inden 23. januar til:

Carsten Bagger; Mail. carsten.bagger@mvb.net; Tlf. 40466915
Kirsti E. Storinggaard; Mail. kirsti2005@gmail.com; Tlf. 53294178

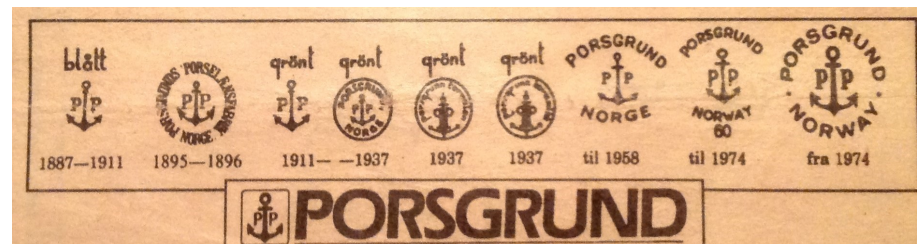

I løbet af et år fik denne dygtige fagmand fabrikken op at stå med alt hvad det medførte. Den første brænding blev gennemført februar 1887.

Så porcelænet havde fra begyndelsen den høje standard. Stråmønsteret kom hurtigt ind i programmet, og er for mange i dag synonym med Porsgrunn Porcelænsfabrik. Farven er en specielle sarte blåfarve.

Porsgrunnvarianten af stråmønster er baseret på den oprindelige deling i fire, undtaget kopper og nogle andre, hvor hanken eller formen tilsiger tredeling

Mærkning:

Ankeret er Porsgrund Porcelæn fabriks logo. De første produkter har et blå anker, og fra 1911 grønt.

Der har i alle år været store krav til de som har udviklet produkterne. Høj faglig kompetence og materiale-forståelse kombineret med kreative og innovative løsninger har gjort fabrikken til et begreb inden norsk industri og som de fleste i Norge har et forhold til.

I 1995 overtog Atle Brynestad ejerskabet af porcelænsfabrikken, og der kom flere strategiske ændringer.

PP, som fabrikken også bliver kaldt, er Porsgrunns største turist attraktion. Det har, for Porsgrund Porcelænsfabrik, som for de fleste porcelænsfabrikker i Europa, været store udfordringer.

Hoveddelen av produktionen er flyttet til Tyskland. I 2011 ble det nye Porsgrunn Porcelæns-centeret åbnet. De gamle, flotte bygningerne er restaureret og moderniseret og indeholder nu flere nye virksomheder.

Men ved Porsgrund Porcelænsfabrik bliver der fortsat produceret feltspatporcelæsen som bliver brændt ved 1400 grader. Medarbejderne er bare en brøkdel av hvad der har vært i de forudgående år, men der bliver satset på fremtiden. Med produktion av krus og gaver og med blandt andet produktion af det tidløse Bogstad-service.

Dekorering foregår nu på stort sæt på to måder, ved silketryk eller med pensel. På Porsgrund Porcelæn er pencelen fortsat i brug. Gaveartikler, fad, skåle og vaser bliver håndmalet, samt det traditionsrige stråmønsteret.

Kirsti Eikre Storinggaard

Stråmønsteret, den norske variant af musselmalet.

Evighedsmønsteret er kendt af alle indenfor europæiske kulturkredse. Mønsteret har været levedygtig gennem flere hundrede år, og har været benyttet af mange porcelæns- og fajancefabrikker

Centralmotivet, den lille simple, næsten naturalistiske blomst, i England betegnet Evighedsblomst.

Det stråmønster som de fleste af os kender blev skabt i den tyske by Meissen i Tyskland på 1700-tallet, og var inspireret af Kina-porcelænets blomstrende blommegrene. Derefter spredte mønsteret sig nordover.

Mønsteret med mange fædrelande har mange navne. Vi kalder det Musselmalet, nordmændene stråmønster. Navnet stråmønster er umuligt at finde ud af hvor det stammer fra, mest sandsynlig fra det tyske Strohlume.

I Norge var det to mindre kystbyer, Egersund som anlagde en fajancefabrik og Porsgrunn som fik porcelænsfabrik. Det

var som det ofte sker tilfældigheder. Der var to personligheder, som var ophavsmænd til hver sin bedrift.

Johan Feyer var fra det vestlige og engelsk orienteret. Det var engelske produkter, engelsk teknik som han studerede og var grundstammen da man grundlagde

Egersund Fajancefabrik i 1847. Fajancen fra Egersund havde sine rødder i Josiah Wedgwoods flintgods, og produkterne kunne fremstilles langt billigere end porcelæn. Med en højt udviklet kobbertrykketeknik lå vejen åben for massefremstilling, og stråmønsterdekoren fik en stor plads i fabrikkens produktion. Egersunds stråvariant er en meget forenklet udgave af originalen, men har alligevel mønsterets enkle præg. Det kan minde om Villeroy & Boch.

I Porsgrunn havde man blikket rettet mere sydover, i første række mod København, og videre mod kontinentet, særligt Tyskland, hvor den europæiske vugge havde stået.

I 1885 etablerede Johan Jeremiassen Porsgrunds Porselænsfabrik AS. Fabrikken gik fra start til et veldækket bord. Porcelænsfremstillingen var på det tidspunkt velkendt og en højt udviklet teknik.

Grundlæggeren sørgede for at anskaffe førsteklases medarbejdere. Fremfor alt var valget af leder, den tyske porcelænspecialist Carl Maria Bauer.

En havkat i hyttefadet!

Vi har et mundheld i Danmark, som betegner en person, der forsætligt laver ravage i en given situation med nogle etablerede regler. Sådant en havkat var den franske maler, Edouard Manet, der i 1865 malede et fuldstændigt fantastisk billede, nemlig "Olympia", udstillet til stor furor og opstandelse på årets store udstilling i Paris, den såkaldte Salon.

Censurkomiteen valgte at optage dette, fordi de tidligere havde refuseret hans billede; "Frokost i det grønne", og dette blev så udstillet andetsteds i byen, hvor det vakte så stor opsigt, at man ville sikre publikumstilstrømning til den etablerede udstilling og ikke de refuserede, som det var sket året før.

Billedet vakte behørig skandale og placerede sig selv lige midt i orkanens øje. Manet må have været henrykt. Det blev hængt ekstra højt op i lokalet, for at ophidsede gæster ikke skulle angribe det.

Vi ser en kvinde, liggende veltilpas og vel tilrettelagt på en seng. Hun er fuldstændigt nøgen, fraset et par kokette morgentøfler, der jo indikerer at hun ikke slider med hårdt fysisk arbejde. Hun er en kvinde af livet, prostitueret uden tvivl, mens en sort tjenestekvinde just fremviser en overdådig blomsterbuket fra en sikkert velhavende bejler fra nattens eskapader.

Hun er underskøn, og det er hun selv fuldstændigt klar over. Hun er sin eget bedste investering. Og selvsikkerheden lyser ud af hende. Hun er så bevidst om sin egen værdi, at hun helt afklaret og uden blusel stirrer beskueren i øjnene. Ingen koketteri her, ingen forklædning - det her er hvad I får - hos mig når nydelserne olympiske højder! Tag den, de herrer! Og damer med for den sags skyld!

Manet placerer sig lige midt i den glødende prostitutionsdebat, der herskede i de fleste europæiske storbyer i perioden. Og river slørene fra beskuerens øjne.

Den store tilstrømning af arbejdere til byen i løbet af 1800-tallet skabte en social ny klasse, nemlig de prostituerede som i stort tal bestod af fattige landarbejderkvinder, der sank til bunds i det rå arbejdsmarked, der florerede uden sikkerhedsnet for den enkelte. Ligeledes var der en voldsom frygt for de veneriske sygdomme, der nærmest ikke var kurerbare helt frem til 1900-tallets begyndelse, og det skabte en rædsel i

i befolkningerne, hvor det så blev de arme kvinder, der blev ud til spot og spe. En overlevelsesmulighed for de kvinder, der ikke havde andre muligheder som erhverv, disse blev sat ud til offentlig skam og skyld som stigmatiserede kvinder.

Det gængse kvindesyn i perioden, som jo falder sammen med den engelske victorianisme, en kvindeopfattelse, der ikke levede plads til en opfattelse af kvinden som et selvstændigt fungerende væsen, men altid og på enhver måde underlagt mandens vel og vilje, var jo også puritansk i sin måde at opleve kvindens funktion i samfundet.

Ærbarhed, jomfruelighed og moder i familiens skød - det var normen for kvinden frem mod det sene 1800 tal. Et blik af en ankel, et opknappet ærme, var alt det kunne blive til for den gængse borger – og så kommer Eduard Manet, der har set et og andet – og placerer sin ”Olympia” i en positur, der trækker motivreferencer tilbage til kunsthistoriske tidligere perioder med bl.a. Tizian og Goya. Ikke flere allegoriske fremstillinger, ikke flere sagnomspundne kvinder – her en kvinde i kød og blot – og ingen kan sige sig fri for at fatte, hvad hun beskæftiger sig med. Man kigger på hende, men hun kigger tilbage – slut med den iscenesatte nøgenhed som i de klassiske kunstneriske værker!

En realisme, der i billedform satte spor og frem mod 1900 blev diverse love vedtaget over det meste af Europa, der anerkendte både tilstedeværelsen og arbejdsvilkårene for de ”offentlige fruentimmere”. Manet var med til at bane vejen for et opgør med borgerskabet dobbeltholdninger til andre kvinder end den gifte, trygt placeret i ægteskabets favn.

Nina Berndt-Andersen

Eftermiddagsarrangement søndag den 23. september med Inger Thunbo.

Inger Thunbo fra Brovst fortalte og viste ting fra sin store samling. ”Et kvindeliv set i forhold til kvinders personlige ejendele, sådan som det tog sig ud fra ca. 1900 og frem til 1970. Inger Thunbo havde medbragt hendes to gode samarbejdspartnere Ketty Johansson og Bente Kristensen. Inger Thunbos passion for de gamle ting med historie startede for 25 år siden, hvor hun fandt en spadseredragt i en genbrugsbutik.

Hun begyndte at samle på kjoler, og naturligt blev tasker, sko og andet tilbehør en naturlig ting at samle.

De tre fortalte om kvindelivet og ikke mindst viste og fortalte om mange af de spændende tilbehørsting som de medbragte. De gennemgik de respektive ti år fra 1900 og frem til 1970. Hvilke begivenheder der var og hvilken indflydelse det fik på kvindemoden. De der havde råd fik syet sit tøj, og meget af det var både godt stof og med fine detaljer. Tilbehørstingene var fra både beskedne kår til ren luksus. Fra helt fornuftigt og praktisk til luksus. Der var meget flot fra toiletbord og taskers indhold, og mange af tingene fortæller en spændende historie.

Busturen den 6. oktober 2018 gik til Antikmessen i Rødebro samt Vejen Kunstmuseum.

På vejen derned holdt vi en pause for at drikke kaffe med Lars’ brunsviger – som altid en stor succes. Vi fik også en lille skarp, der gav os varmen. Solen så vi ikke. Bussen var fremme ved Messecentret ca. 10 min. før åbning, (godt timet), så vi var nogle af de første gæster. Jeg havde aldrig før besøgt Rødebro messen, så jeg var meget spændt på at opleve denne – efter den rosede omtale, den fik fra mange i bussen.

Inddelingen af standende var særdeles gennemtænkt og jeg oplevede, at der var en utrolig høj kvalitet i deres antikviteter og retro ting. Personlig var det min oplevelse, at priserne også var høje.

Der var bestilt frokost til os kl. 12,30 og sikke en buffet med mange spændende lokale retter, og der kom stadig flere til.

Kl. 14 kørte vi så videre til Vejen Kunstmuseum, hvilket gav os mulighed for lidt afslapning. Ved ankomsten blev vi budt velkommen af en venlig dame, der skulle vise os rundt og fortælle om de forskellige udstillinger. Det klarede hun fantastisk flot.

Museets kunstsamling var en stor oplevelse, som jeg gerne vil gense. Keramiksamlingen var ikke bare stor, men unik med smukke farver og en fantastisk glasur.

Jens Erik Stigaard

